

Art actual en marcs antics

Aquestes dues exposicions no tenen pràcticament res en comú, però sí que ambdues han aprofitat uns magnífics marcs romànics. La d'Antoni Tàpies (Barcelona, 1923), el recinte de Santa Maria de Vilabertran (Alt Empordà), i la dels "Joves Vitrallers Catalans", el claustre de Sant Pere de Galligants (Girona). Cal posar èmfasi en la serenor, frescor, pau, inherents al marc, que enalteixen les obres exposades i afavoreixen la predisposició del públic a combregar-hi.

La magnífica i audaç mostra de l'obra gràfica d'Antoni Tàpies, feta amb la col·laboració del taller Tristany Barbarà, té, d'entrada, una característica tangible: el format inusualment colossal dels gravats (fins a 2x1 metres); si més no, una prolongació sobre paper de la seva obra pictòrica. Tàpies manté una fidelitat inalterable a les seves conviccions, al seu tarannà cívica, a les seves simbologies signiques i cal·ligràfiques, als colors proclius als de la terra, a les empremtes...

Fidelitat que, d'altra banda, defuig sistemàticament de la bellesa convencional per crear-ne una de pròpia, intransferible, que no pas intransmissible, aprofundint amb perseverança gairebé mística en la meditació sobre el món diari, real. També cal remarcar l'esplèndida col·lecció de llibres de poemes il·lustrats per Tàpies que són autèntiques joies bibliogràfiques i de bibliòfil.

"Joves Vitrallers Catalans" és una exposició itinerant organitzada per l'Institut del Vitrall que pretén aportar propostes fresques a l'Art tot intentant esquivar el concepte erroni segons el qual el vitrall només té un ús pràctic tapant obertures, gairebé sempre en recintes religiosos. Els Joves Vitrallers aposten pel vitrall com a vehicle, suport, mitjà i tècnica per fer Art tenint present el vessant artesanal de l'ofici de vitraller i indubtablement aprofitant la transparència i translucidesa del vidre i d'altres materials (àgata, metacrilat, negatius fotogràfics antics, ònix...), així com l'opacitat del plom.

En definitiva: dues exposicions ineludibles i allisonadores; encabides, respectuosament, en marcs arquitectònics de primer ordre.

SEBASTIÀ GODAY

Música i suor

Gràcies a un clima benigne, aquest país es converteix durant l'estiu en un gran amfiteatre apte per a tota mena d'activitats culturals i, permeteu-me l'expressió, recreatives. No hi deu haver ciutat, poble, vila o agregat que no organitzi un curs de música, un concert de violins o una sereneta a la llum de la lluna, a recer de la tramuntana i en un marc d'aquells que en diuen incomparables. Segur que no hi ha cap Ajuntament que es resisteixi a convertir una de les seves places (qualsevol lloc «és» una plaça, en aquests casos) en un auditori capaç de reunir els estiuejants, els desvagats i quatre veïns al voltant d'un piano, una flauta i una mica de Mozart.

Girona òbviament, no s'escapa d'aquesta història. Amb la presència brillant del brasiler Luiz de Moura, aquest músic que sembla un personatge de Tintin, l'Ajuntament organitza un *Curs d'Interpretació Musical* que ja té un relleu i una categoria considerables. Paral·lelament als nyigo-nyigos de l'alumnat, també hi ha concerts per al gran públic, un públic selecte (i aquí vull dir minoritari, seleccionat, *connoisseur*) que sua d'una manera extraordinària mentre escolta Beethoven.

N'hi ha d'altres que també suen, però aquests ho fan a cops de bateria, de guitarra elèctrica, de *rockabilly*, de Manolo Garcia i de Duncan Dhu. Suen al pati de les casernes, ara convertit en un espai adequat perquè Girona aculli en el futur importants manifestacions artístiques, espectacles notables, grans figures del moment. Ara per ara, l'oferta és variada, abraça els ídols de les nenes de deu anys i els nostàlgics d'en Jerry Lee Lewis, tots junts en uns jardins que abans anaven a toc de corneta i que ara (que em perdonin el tòpic els soldats ferits que s'ho miren des de l'Hospital Militar!) funcionen gràcies als kilowats de les bandes de rocanrol.

Ben mirat, amb gust de *lied* o de *auambabalubabalambambú*, el que compta és saber administrar la suor, fer que la suor sigui productiva, vaja.

JOSEP Ma. FONALLERAS

Actualitat de l'Aljama gironina

L'interès per l'estudi de la història dels jueus de les contrades gironines no és pas de fa quatre dies. Una ullada, ni que sigui superficial, al recull realitzat pel Dr. David Romano *Per a una història de la Girona jueva* ens fa adonar que ja des d'Enric Claudi Girbal, a la darrera del segle XIX, fins avui dia han estat molts els historiadors gironins que han investigat el passat de les comunitats jueves de les terres de Girona.

Des del 4 de juny d'enguany, i fruit de la col·laboració entre l'Ajuntament de Girona i la Càtedra Barcelona-Nova York, s'ha emprès un seguit d'activitats que s'han centrat fonamentalment en l'organització de l'exposició *Els jueus catalans i el Call de Girona* i en un cicle de conferències entorn del judaïsme català —dictades per erudits catalans, francesos i americans— que tindran lloc durant la primera quinzena del mes d'octubre.

L'exposició és instal·lada al cor del barri jueu, al centre Isaac el Cec, i consisteix en una sèrie de plafons fotogràfics amb textos de caire divulgatiu, una maqueta on es reflecteix la disposició dels carrers i places del call medieval, unes vitrines amb manuscrits hebreus procedents de l'Arxiu Municipal, una reproducció de restes de làpides del fossar de Montjuïc de Girona, i sobretot d'unes peces —*arracades, anells, monedes*— trobades al seu homònim barceloní i custodiades al Museu d'Història de la ciutat comtal.

Amb el suport d'un vídeo de vint minuts de durada en català, francès i anglès, i amb un nombre important de visitants eminentment estrangers, l'exposició és un fidel reflex de l'estat actual dels coneixements històrics —documentals i materials— que s'ha aconseguit d'aplegar pel que fa al Call de Girona.

Ara només resta que s'arribi a un acord per a l'endegament definitiu de la Fundació Bonastruc de Porta en tant que instrument imprescindible per tal que aquesta exposició —que hom voldria itinerant— no sigui res més que un petit pas en la consolidació d'un centre que mostri de manera didàctica i rigorosa alhora la importància del llegat jueu en el context de la recuperació del barri vell.

RAMON ALBERCH

ART

MÚSICA

HISTÒRIA